

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

МІСЯЧНИК КУЛЬТУРИ І ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ
Ukrainian Educational Monthly

ЗМІСТ:	CONTENTS	Page
ВІРШІ: Сторони	POEMS:	
Катря Новосад, О. Івах, 63-68	K. Nowosad, O. Evach, 63-68	
М. Мандрика, М. Кріпенко,	M. Mandryka, M. Kripenko,	
А. Господин	A. Gospodyn	
НАШІ КАНАДІРСЬКІ ПИСЬ- МЕННИКИ: С. КОВБЕЛЬ 69-70	CAN. UKR. WRITERS	
З творів С. Ковбля 71-72	S. KOWBEL 69-70	
ВІДДІ ЗДОРОВЛЯ	HEALTH DEPARTMENT	
Н. Шкременка 73-77	by Nadia Seremetka 71-72	
НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО (образи) 78-80	UKRAINIAN ARTS (pictures) 73-77	
ВІДРОДЖЕННЯ УКР. АВТО- КЕФАЛЬНОЇ ПРАВ. ЦЕРКВИ	UKRAINIAN CHURCH	
о. П. Маєвський 81-82	by Rev. P. Mayewsky 78-80	
ЛЕСЯ УКРАЇНКА в світлі її виховання і творчості	UKR. POETESS LESIA UKRA- INKA by Hanna Mandryka 83-91	
Ганна Мандрика 83-91		
МОЛОДІ МИСТЕЦЬКІ СИЛИ	THE YOUNG ARTISTS	
КОНСТАНЦІЯ СТЕФАНІК 92-93	CONSTANCE STEFANIC 92-93	

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Published by
Canadian Ukrainian Educational Association
667 Flora Avenue, Winnipeg, Man., Canada

НАШЕ ЖИТТЯ

БЕРЕЗЕНЬ, 1941.

КНИЖКА 3.

Катря Новосад

ШИРОКИЙ ЛАН.

Широкий лан, широкий лан
Се наше рідне поле,
А хто його ізоре нам,
А хтож його обполе?

Широкий лан, широкий луг
Та вкрився бурянами.
А хтож візьме у руки плуг,
Хто піде за волами?

Широкий лан, широкий лан,
А скільки тут боляче!
А скільки терня, ох як нам,
Іти по нім боляче!

Та ми вперед ідімо враз,
Вигоптуймо тернину.
Хоч і покололись нераз,
Та се ще лиш хвилину.

А там посеред рідних піль
Зацвітуть гарні квіти,
І ми забудемо за біль
Будемо лиш радіти.

ДО ДОЛІ

Ой одніська одна,
Як сирота сумна,
Деревинка росте в чистім полію.
Буйнесенький вітер дме,

Деревинку гне і гне,
Пригинає аж до самого долу.

Так самісько й мене
Гірка доленька гне
До самої землі пригинає.
Та я знову піднімусь
І у вічі їй сміюсь
Ой не дамся я тобі доле злая.

О. Івах

ЦВІТ ВИШНІ УПАВ.

Цвіт вишні упав
на чорний шлях;
а ненька тужить,
сини в тюрмах

Схилилась лоза,
вода журчить;
десь милий упав,
дівча тужить.

Десь чайка квилить,
дітей нема;
син вдовин в землі
вже рік й зима.

Барвінок вінцем
грови вповив:
в них соколи сплять,
що ворог вбив...

М. Мандрика

ЕВКАЛІПТИ.

Вийшли в гори і стали над морем
Евкалипти — стрункі і прозорі,
Всіх найвищі --- немає їм пари,
Їм не рівня тополі й чинари.

Емігранти з далекого краю -
Все над морем стоять і чекають,
Все питають про край рідний хмари,
Виглядають в гості "катамари".

Дарма! Дарма!
Сніги од півночі,
Зимні зливи сліпитимуть очі,
Обдиратимуть вітри шаленні
Полудневі одежі зелені.

Зачепився вітер за чуприну
Евкалиптів, скуба їх без спину;
Обриває кучері зелені
І скидає у-низ на драцени...
А в драценах, сіренька як мишка,
Притаїлась, стоїть наша хижка.

Враз із гір ударив грім у вітри,
Зазміїв у синіх шовках іскри,
Розірвав в стбожки блакиття ніжні
І погнав по нім вози залізні,
Покотив важкі чумацькі важі
І став кидать з них огні-вантажі...
Загуло, загуркало лісами...
Розпадається земля у чорні ями,
Розпливає небо, як те море,
В зливи чорнії валяться гори...

Хижка, хижка! Стукоче шибками;
В двері пальми деруться гіллями,
В вікна б'ються зелені мімози,
Гнуться з страху, вгортаються в коси.
Всі бояться умерти, осліпти, —
В сварці з громом одні евкаліпти.

Гей, шумлять, шумлять верхами;
Зливи лються по тілу річками,
Вітри рвуть, гризуть, скубуть одержі,
Вниз у корінь збігають пожежі...
Та даремно! Стоять, як із криці,
Зустрічають з сміхом блискавиці.
Роздерають кучерами тучі
І скидають важкі громи в кручі,
Де зігнулись до землі бамбуки
І тремтять в жаху чинари й буки.

Та й упали всі вітри без сили,
Громи камінь останній скотили,
Збігли всі озера в небі сині,
Тільки скачуть струмки у долині.
Раді усі. Що за тиха країна!
Море сміється до гір, як дитина,
Пальми всі вбрані — в сережках, памисті,
Буки й чинари в весільному листі.
Навіть, струсивши самотній сльози,
З сонцем жартують, сміються мімози,
А над усім евкаліпти зелені
Дивляться вниз і кепкують з драцени.

Гей, буває в осені вітрище —
Гонить хмари, хлюпа морем, свище;
Безкінечні сірі дні і ночі
Безкінечні дощі небо точить.

Море стогне глухим ревом, гулом,
Кида в берег каламутним мулом;
Рие берег, жбурляє каміння,
В прірви смокче ліси за коріння.

Стихне все в розгулі тім стихії:
Не регочуть шакали малії,
Вниз спустилися курди з верхів'я,
Не співає арба на узгір'ях.
Евкалипти стоять в дощі голі,
Їх одежа розкидана долі;

Миють тіло чужими дощами,
Простягають руки над лісами...
І далеко на море й долини
Зеленіють рясні їх чуприни.

Як день горить і небо золоте,
Прозоре море спить, не дише
І в radoщах трава і ліс цвіте,
І вітер пахощів над ними не колише
Стоять вони високо над лісами
І курять сонцю фіміями...
Огнепоклонники і бога Сонця діти,
Здіймають в верх свої долоні-віти,
Приносять дари — пахощі куріння,
Щоб ізливались благощі проміння,
Як над гаями, вічно дорогими,
Де із землі їх вирвали малими.

Аджарія. 1923 р.

Сюди, на побережжя Чорного Моря евкаліпти привезено з Індії. Драцена, мімова, чинара, бук, бамбуки -- це дерева. Китажари -- подвійні індійські човни.

М. Кріпенко.

НА СПОМИН КОБЗАРОВІ.

У далекім краю, в чужій стороні
Я уплів віночок, Кобзарю Тобі --
Я уплів віночок з лаврових листків,
З цвітів-незабудьків і зі щирих слів.
І серцем, думками ізв'язав в одно
Сі дрібненькі цвіти, - убоге добро.
Сі думки, сі цвіти, се любови жар,
Се від мого серця найщирійший дар;
Се все посилаю на спомин Тобі
На Твою могилу на рідній землі.
На твою могилу, де Дніпро шумить,
Туди сей віночок стрілою злетить,
І там зеленіти він буде на все,
Твою славу; думи світом рознесе.

А. Господин.

НА ЗЕЛЕНІ ГОРИ

О, миготіть, усміхнені квіти...
Розсійтеся на гори й левади
Я усміхнусь на ваші привіти
У алеях вишневого саду.
О, тріпочте, зелені листочки...
Пригорнітеся до мене, ніжні.
Серце мое весело стукоче
На ваші благородні пісні.

О, шуміть, шовкові осокори
Улюблені прадідні думи
Най линуть тут у нові простори,
Розсівають байдужність і суми.
О, стеліться ярі килими трав
У просторах широких дітніх піль,
Напувайте життя ароматом
Тих, хто стратив буття свого ціль.

НАШІ КАНАДІЙСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ.

Семен Ковбель

Народився дня 25 січня, 1877, в місті Борщів, Зах. Україна. Родичі Федір і Агафія з дому Голубець. Батьк опомер в березні, 1879 р. Остались: сестара Магдалина літ 12, брат Михайло літ 6 і Семен літ 2. У пятому році навчився читати поки пішов до школи, від старшого брата. В девятому році скінчив 3-клясову школу в Борщеві. Дальше не було змоги учитись хотяй дуже кортіло. Та взявся до книжок, як тільки міг де захопити. Мав замилування до різьбарства. Місцевий парох, покійний М. Гулла, і директор школи в Борщеві, Добровольський, робили старання віддати до різьбарської школи в Закопанім, в Галичині, та опікун не згодився. Відбув військову службу при кріпостній арти-

лерії в Перемишлі. Оженився в році 1902 з Йосифою, з дому Білинська. До Канади виїхав в році 1909 в лютні. Участь в аматорських виставах почав в 14 році життя, як також і в хорі, і продовжує постійно через 50 років до тепер. Писати почав від 15 року життя веселі оповідання, які передавались з рук до рук, але не були друковані. Жарти—поезії почав писати у військовій службі, які також ходили з рук до рук і за які за мало що не попав під військовий суд. Драматичні твори почав писати в Канаді. Тільки одна драма була друкована, в 1920 році, „Дівочі Мрії.” Вона стала популярною на сценах в Канаді і Сп. Державах, як також і в Зах. України мандрівний театр ім. Тобілевича взяв її до свого репертуару. В рукописах ще не друковані: „Конфіденти!” (5 дій); „Скарб у жебрачій торбі,” (5 дій); „Недоспівана пісня” (5 дій); „На Царському суді” (5 дій); „Батурин” (5 дій); „На руїнах” (5 дій). З менших пес були друковані: „Вірна Сестра,” „Делегація до Раю,” „Українізація,” „Св. Николай в Канаді.” „Повісився.” Є кілька ще не друкованих. Має досить поважну збірку поезій під наг.: „Цвітки і колючки,” з яких де котрі були друковані в місцевих часописах та календарях. Велика поема—сатира на полі визвольної боротьби, під наголовком: „Птича Революція” готова до друку перша часть, що обіймає 750 шість стихових строф.

Від 12 років життя С. Ковбель в вудівляному промислі як столяр-підприємець. Родина: Син Антін, покінчив університет в Манітобі як інженір. Три дочки Оля, Люба і Наталя. Всі покінчили вишу школу в Вінніпегу.

З Л У Д А

Вечір як вечір
Сонце зайшло.
Роса нависла
Понад село.

Люде хрестаться,
Милитву шепчуть,
Комарі своє
За вухом шкребчуть.

А я дивлюся:
Роззявив рота,
Де заблукавя?..
Що за робота?

Ні соловейка
Чомусь не чути,
Ані васильків
Запаху рути.

Хрۇща бо навіть
В садку не видно.
І я забувся...
Аж мені стидно.

Місяць що правда
Блистить на небі,
Чи мені сниться?..
Забув далєбіг

Що я в Канаді
Не в ріднім краю!..
Тай весни—Щастя
Ще забагаю.

НЕ ВІРЮ Я

Не вірю я, що Бог з небес ущасливить людину
І щастя те все відбере за будь яку провину.

Не вірю я, що сонця світ людину оживляє,
Як босі ноги без чобіт до крові випікає.

Не вірю я, що той багач, що лиш про золото мріє,
Бо через золото в світі плач, від сліз воно чорніє.

Не вірю я у тиху ніч, як в полі гнуться лози.
Не вірю я в старечий сміх, старець смієсь крізь
сльози.

Не вірю я у плач діточий, хоч сам ти подивися,
Дитя втирає слізні очи, а в серденьку сміється.

Не вірю я у людську згоду, хоч світ на ній бу-
дують,
Лиш перестань робить вигоду, побратньому
глузують.

Лиш вірю я у співчуття, що твоїм горем плаче;
Своє він кине в забуття, бо твоє більш боляче.

В твоїй він радости радіє, в зневірі розважає,
Піддержить душу, влє надії, з дна моря витягає.

І дітям своїм в заповіті згадає друга свого...
Щасливий той, що знайде в світі приятеля
такого!

ВІДДІЛ ЗДОРОВЛЯ

Надя Шкреметка

ПОЖИВА ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЛЮДСЬКЕ ЗДОРОВЛЯ

Тіло людське є щось подібне до машини. Мотор усякої машини мусить мати свій газ і оливу, щоби працювати. Таксамо тіло людське мусить мати свою певну поживу в формі страви, щоби фізично існувати, себто жити. Машина йде тоді, коли газ горить. Таксамо є і з тілом: воно споживає страву, якби спалює її, без видимого вогню.

Якщо частини машини зужіються, вони мають бути замінені іншими. То саме трапляється з різними органами нашого тіла кожний рух, кожне напруження наше зуживає їх і ось пожива є той чинник, що направляє і відбудовує до життя клітини різних органів нашого тіла. Мотор потребує оливи, щоби йти рівненько. І тіло людське має мати подостатком такби мовити тої оливи, себто такої спеціальної поживи, яка малаби те призначення, що олива в моторі. Як мотор мусить мати ту іскру, щоби запалити газ і розпочати хід, таксамо тіло мусить мати певну забезпечуючу поживу, яка

являється безпекою здоров'ю.

Отже з цього ми бачимо, що для нас дуже важним є знати, **якаж то пожива має бути конечно включеною в наші щоденні страви.** Конечність її для людського життя є неминуча, отже тому й називають її охоронною або забезпечуючою поживою. Відсутність її в наших стравах на протязі певного часу приводить нас до недуг.

В поживі є різні складники, які є чинниками відбудови і життя нашого тіла. Ці елементи, або складники знаходяться в різних харчах і в різних кількостях, так що одні харчі мають їх більше, а другі менше.

Головні з них це є ці п'ять:

1. Протеїн, який знаходиться в більшості в таких харчах, як м'ясо, риба, птиця, молоко, сир, яйця, сушені фасолі, горох і зерно. Протеїн є конечним для будови і направлення клітин людського тіла, для витворення енергії та для регуляції процесів різних органів тіла. Після

води, протеїн є другим елементом, що витворює найбільшу частину тілесних клітин. Ті клітини, які входять в склад будови наших костей, м'язів, нервів і крові — усі мають в собі цей складник — протеїн.

2. Карбогідрати (вуглеводи) — другими словами це крохмаль і цукор знаходяться в таких харчах, як дрібно змелені крупи (сірієлс), цукор, мід, сироп, огорожина, що має в собі крохмаль, мука й інші. Ці харчі дають нам силу енергії, яку ми вживаємо на роботу та на забаву, що є зеднана з витратою енергії, а також ці харчі постачають тепло для нашого тіла.

3. Товщі знаходяться в маслі, сметанці, оливі, тлустім м'ясі й оріхах. Вони також постачають енергію й тепло.

4. Вода. Дві треті частини нашого тіла складає вода, яку ми дістаємо через поживу, що в більшості має в собі воду. А вона є поперше конечною допомогою в травленні нашої страви, а по-друге вона виносить з різних органів тіла віджиті частини, таким чином очищує їх.

Другими складниками наших харчів є ще **Мінерали** і **Вітаміни**, які є конечноми так для будови тіла, як і для регу-

ляції процесів різних органів тіла. Вони є якраз у так званій „Забезпечуючій Поживі.”

Більшість харчів має в собі певну кількість потрібних нам мінералів, однак в наших щоденних стравах якраз бракує чотирох дуже важних мінералів, а саме: Кальцій, фосфор (фосфорус), залізо, мідь і йодина. Вони впрост є конечноми для нас і ми маємо дбати, щоб наша страва мала їх у вистарчаючій кількості.

Кальцій і фосфор є конечноми для будови сильних костей і зубів. Якщо діти не дістануть у свій час Кальція і фосфору в тім віці, коли вони ще малі, то вони не будуть добре рости, а їх кости не будуть прямі. Також їх зуби можуть бути в дуже поганім стані. До тогож брак цих мінералів може відбитись у значній мірі і на їх зовнішнім фізичнім вигляді.

Дорослі також потребують цих мінералів—Кальція і Фосфору стало для відбудови костей і зубів. Отже ми всі потребуємо їсти щодня такі харчі, які мають у собі ці мінерали в великій кількості.

Харчі багаті на Кальцій є такі молоко і молочні продукти, помаранчі, фіги і маляси.

Харчі багаті на фосфор — риба, м'ясо, яйця, сушені фасо-

лі й оріхи та молоко.

Найважнішою поживою є молоко, бо воно має в собі Кальцій і Фосфор у такій пропорції і субстанції, котра якраз є потрібна для нашого тіла.

Залізо і Мідь є два другі важливі мінерали. Залізо відбудовує маленькі червоні клітинки нашої крові і мідь є також потрібною для крові. Як сказано, будує червоні клітинки крові а ті клітинки розносять по цілому тілу кисень (оксиген), потрібний для всіх живих клітин. Без кисня, ми не можемо жити. І тому відсутність заліза в наших стравах може спричинити анемію, що тягне за собою зівялість, брак енергії, апетиту й інше. Найбільші жерела Заліза можна знайти в таких харчах, як: яйця, печінка, четлусте волове мясо, зеленина, огородинна, а спеціально шпінат і цільні крупи. Так, наприклад, темна мука (з висівками) є гірша ніж біла. А верхні лушпинки (брен) гірше як манні крупи (Крім оф гвіт).

Після кожної поважної недуги або страти крові, треба уживати харчів, що мають у собі залізо, щоби відбудувати знова кров.

Мідь знаходиться в тих самих харчах де є і Залізо.

Йодина (Айодайн) — є важ-

ною також у наших стравах з ціллю уникнення недуги — гойтер. Йодина регулює процеси наших внутрішніх органів. Сталлий брак йодина може зменшувати ці процеси і може стати причиною тучности, згрубнення шиї і рук а також і ослаблення умової сили.

Йодина знаходиться в рослинах, що є добути з моря або що ростуть на землі близько моря. В тих країнах, що лежать далеко від моря, звичайно йодину додають до води, солі й молока.

Йодина знаходиться також в огородині і зеленіні та в листках деяких рослин а особливо в калині або брусниці (кренберіс), однак це залежить в того відсотку йодина в землі, на якій ці рослини ростуть.

Але тепер найважнішими складниками нашої поживи є **Вітаміни**. Ми ще не знаємо дуже багато про них окрім того, що їх треба заживати в дуже малій кількості, а також то, що вони є кінцевими для росту і здоровля людини.

Я буду говорити про чотири головні Вітаміни, які відомі в науці під назвами Вітаміни А, В, С і Д. Вітамінів є багато більше, як ці чотири, однак ці останні є найбільш відомі та кінечно потрібні для здоровля

людини.

Вітамін А — є конечним для росту людини а також як запобігання перед недугою очей, як, наприклад, куряча сліпота. Вітамін А знаходиться в печінці, в зеленіні, в жовтках, молоці і маслі. Якщо діти не дістають подостатком цих харчів, вони стають мало фізично розвиненими, гублять відпорність до різних недуг і легко можуть занедужати на очі.

Достатке уживання харчів, що мають у собі Вітамін А, може служити доброю запорукою проти різних недуг і для дорослих.

Вітамін Д — є конечним для будови сильних костей і зубів разом з Кальцієм і фосфором. Цей вітамін є дуже конечним у попередженню і лікуванню рахитизму та інших ненормальностей кости. Разом з цим уживання харчів, що мають у собі цей Вітамін, надзвичайно помагає нормальному розвитку і ростові людини.

На жаль, наші харчі є в більшости бідні на цей Вітамін і ми його знаходимо лишень у таких харчах як риба—семон, сардіни й оселедці.

Рибний олій з таких риб, як „Кад,” „Галібут” якраз посідає цей Вітамін.

Сонячні ультра - віолетові

проміння в такий спосіб діють на матерію нашої шкіри, що викликають у ній появу дуже потрібного для нашого життя Вітаміну Д. Діти спеціально потребують його у часі загального росту та формації зубів. У зимну пору, з огляду на обмеженість сонячного світла, треба дітей підсилювати Вітаміном Д у формі рибного товщу (Код Ливер Ойл).

Вітаміни В і С є такими, що легко розпускаються у воді. Отже ті харчі, що мають ці Вітаміни, не мають бути дуже довго варені у воді. У противнім разі вони можуть бути легко згублені. Сода таксамо може зіпсувати Вітаміни В і С.

Вітамін В — в дійсности є і Вітаміном Д., В і Джі.

Цей Вітамін є конечним для росту матерії людського тіла, тілесних тканин. Брак цього Вітаміну веде до загальних нервових недуг, параліжу, побільшення серця, згуби апетиту. В наслідок браку Вітаміну Джі зявляється хорість шкіри — Пелагра. Ця недуга повстає за браком свіжого мяса, овочів і зеленіні в наших щоденних стравах.

Загальне запалення нервів або відома східня недуга „бері-бері,” яка виявляється в немічности мускулів, якраз зустрі-

чається у народів, що відживляються дуже бідно, не заживаючи в щоденних стравах таких харчів, як овочі, зеленина та молоко.

Жерело Вітаміну В є побільшости в неопиханих зернових продуктах (брен, гол гвіт) і дріжджах.

Вітамін С ми потребуємо в купі з Вітаміном Д а також Кальцієм і фосфором для будови костей і зубів. Брак цього вітаміну викликає шкіряні недуги та цингу. Жерело цього вітаміну, який нам є потрібний щоденно, лежить у цитринових овочах, а то помаранчах, цитринах, помідорах і зеленині.

Вітаміни В і С, отже, є побільшости в овочах і огородині і варто їх їсти сировими, бо з варенням вітаміни часто губляться.

Щоб утримати добре здоровля та мати гарний вигляд, мусимо дбати про те, щоби в нашій щоденній страві було подостатком таких харчів, які є багаті на протеїн, мінерали та вітаміни. Це якраз є ті харчі, що й називають „Забезпечуючою Поживою,” бо вони дійсно забезпечують нам процвітання нашого здоровля і краси.

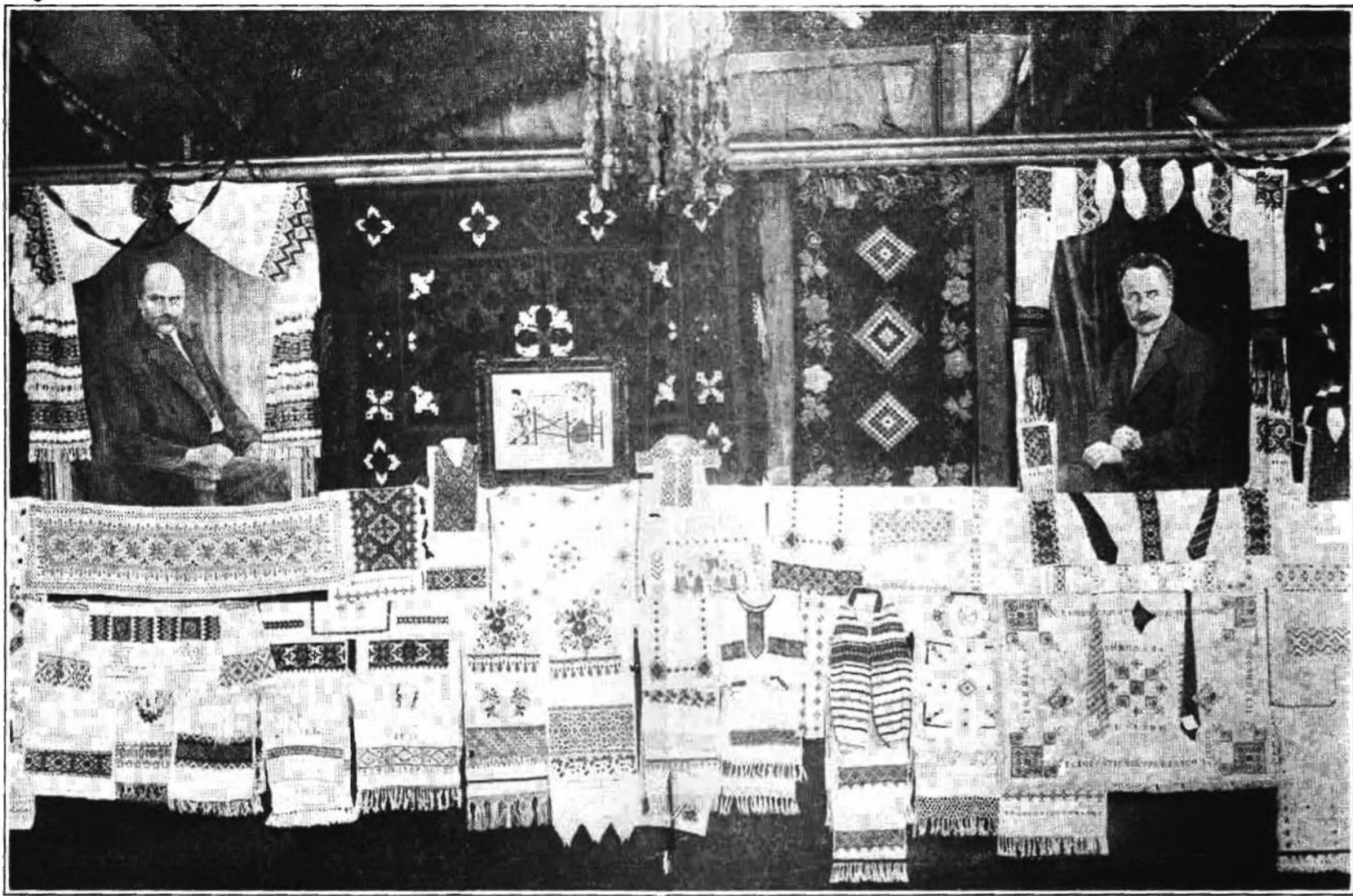
Якщо ви звернете увагу на понишу лісту й побачите, що всі ці зазначені харчі ви жи-

ваєте в ваших щоденних стравах, тоді ви можете бути цілком упевнені, що ви сумлінно обслуговуєте ваш організм тими складниками, який він потребує для життя.

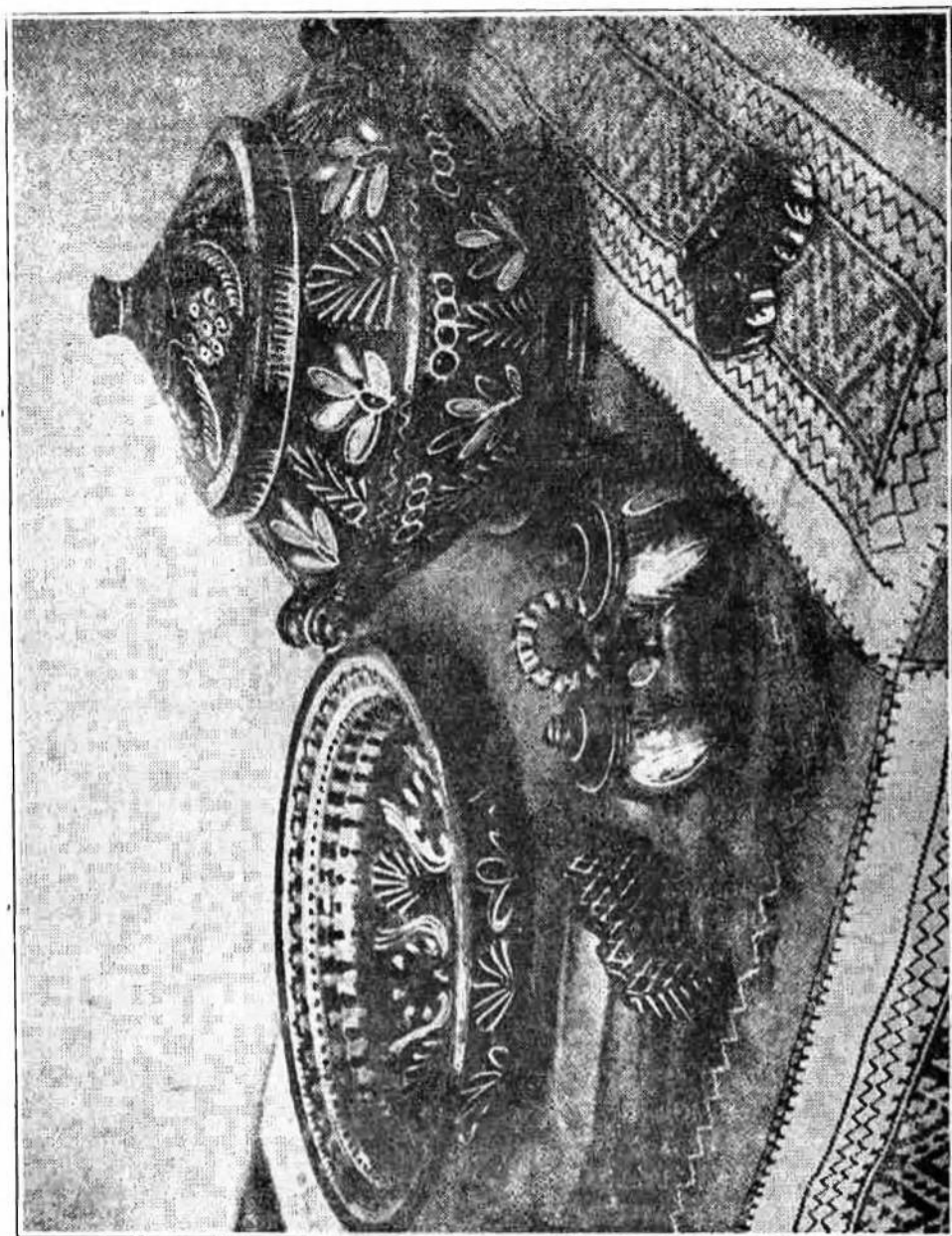
Ліста Харчів, що є потрібні для дорослих і дітей

1. Молоко: 2 горнятка для дорослих, 3—4 горн. для дітей.
2. Одне яйце щоденно або 1 порція каші (сіріел), 1 порція зеленини, 1 порція печінки, нирок, 1 порція сухих овочів, як сливки, априкоти, фіги чи інші.
3. Одна порція мяса, риби, птиці, сира.
4. Одна порція неопиханих сіріел, зерна жита чи пшениці.
5. Дві порції овочів (одна неварених).
6. Дві порції зеленини чи огородини (одна неварена). До тогож. бараболі.
7. 6—8 шклянок води.
8. Рибний олій (Код Ливер Ойл) або соняшне світло.
9. В достатній мірі тлушів і карбогідратів (вуглеводів), як от: цукор, сироп, мед, огородинна, бараболі, мука, які служать для постачання нашому тілові потрібної енергії та для утримання відповідної ваги.
10. Хліб брунатний, а не білий.

ЗРАКИ УКРАЇНСЬКОГО РУЧНОГО МИСТЕЦТВА.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО

80

о. П. Маєвський

ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(Продовження)

Починається з 1917 року великий визвольний український рух. В школах почалося навчання українською мовою, зявилося багато часописів українських, навіть урядові інституції почали вживати української мови. Цей великий рух не міг не відбитися і в житті церкви. Скована царатом, звязана по руках і ногах царським синодом, опутана залізною дисципліною, яку ретельно запроваджували звіздоносні “владики”, церква провадила русифікаторську політику, намагаючись зробити українців “великоросами”.

Заборонено було не тільки відправи, але й проповіді українською мовою. Горе було тому священникові, якогось консисторія і владика запідозрили в любові до рідного краю. Навіть єпископів карали за якісь прояви любові до своєї рідної мови. За це напр., єпископа Парфенія перенесли з Кам'янця до “істино-руської” Тули. І ось, коли сонце волі засвітило й над замученою Україною нашою, частина свяще-

ників-українців починає з 1918 року не тільки промовляти, а й відправляти Богослуження українською мовою, згідно заповіту ап. Павла: “В церкві хочу краще пять слів сказати зрозумілих, аніж тьму слів незрозумілою мовою” (Кор.)

Всі єпископи на Україні, призначені московською церковною владою і з наказу царського з москалів і “малоросів”, були фанатичними прихильниками цієї влади й всі до одного зразу поставились дуже вороже до визволення української церкви з під московської церковної влади і стали вживати всіх засобів, щоб погасити український церковно-визвольний рух. Ні одного єпископа на Україні не знайшлося, який хоч скільки небудь уважно поставився би до справедливого прагнення Української Церкви до свого визволення. Якими гнобителями українського народу та його церкви були ці єпископи за часи російського самодержавства, такими залишилися вони й після його знищення.

Спасаючи своє життя від своїх же єпископів, український побожний нарід почав власними силами відбудовувати свою рідну церкву, засновувати свої українські парафії з відправами в рідній мові. З серед себе з початку 1919 року ці парафії склали вищий керівничий орган — Всеукраїнську Православну Церковну Раду. Цілий рік Рада ця шукала засобів працювати в контакт з єпископами російської церкви на Україні, але з боку їх зустрічала лише безнадійну ворожість, і в кращім разі відкладення справи до всеросійського, а то й до всесвітнього собору, а тим часом вони й їх прибічники чинили тяжкі наклепи на Українську Церкву перед сучасною владою та перед народом, і вживали всіх заходів, щоб її здушити. Але народ український цілком зрозумів вже велике значіння для себе своєї рідної церкви й українські парафії по всіх містах стали жваво поширюватись.

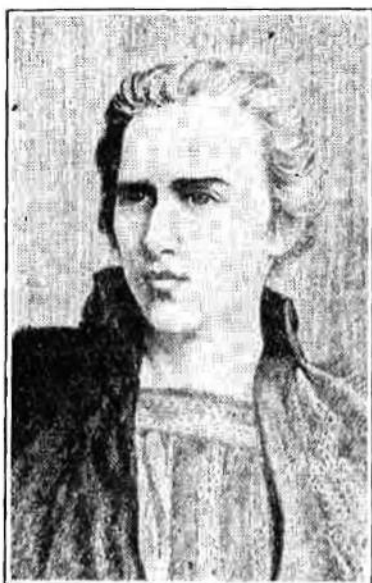
Цілком зневірившись в одягнення хоч якоїнебудь злагоди з російськими єпископами,

переконавшись що ці єпископи не настирі Української Церкви, а слуги старої царської політики, хоч і без царя, Всеукраїнська Православна Церковна Рада на своїй нараді 5-го травня 1920-го року проголосила автокефалію Української Православної Церкви й незалежність її від московської ієрархії й винесла таку ухвалу: не визнавати надалі ворогів свого церковного життя з своїх єпископів, і таким чином Українська Автокефальна Православна Церква залишилась без єпископів, сиротою почала своє життя.

Та сучасні умови церковного життя не дозволяли Українській Церкві залишатися довго без єпископів, тим більш, що російські єпископи на Україні вживали всіх засобів, щоб утримати в підлеглих собі духівництво, а через нього й нарід. Тому Всеукр. Прав. Церк. Рада скликала до м. Києва Всеукр. Прав. Собор в жовтні 1921 року. На Собор зіхалось до 500 представників з духівництва й мирян з усієї України.

Ганна Мандрика

ЛЕСЯ УКРАЇНКА В СВІТЛІ ЇЇ ВИХОВАННЯ І ТВОРЧОСТІ

Леся Українка

В українськiм письменствi найновiших часiв величним сяйвом свiтять **двоє жiночих iмен**. Це — iмена Лесi Українки i Ольги Кобилянської. Обi вони можуть служити прикрасою i гордiстю свiтової лiтератури. I дуже можливо, що вони займуть там своє мiсце в той час, коли український нарiд, визволений i великий, вступить в сiмiю вiльних народiв.

Дня 25 лютого припадає день приходу в свiт Лесi Українки i про неї будемо писати.

Але для бiльшої виразности її характеристики зробимо оглук на початку коротке порiвнання цих **двох великих українських письменниць**.

Як ми побачимо далше, Леся Українка народилась i виростала на волинських рiвнинах, але стала поеткою вершин

духу. Вона в своїх творах стоїть високо, високо над землею і та земля, а спеціально земля українська, лежить перед нею відкрита зі всіма її красотами, радощами, втіхами, а також зі всіма сльозами, жалями, стражданнями. Вона, як Мойсей, бере свої скрижалі з високих верхів'їв гори Синаю і зносить їх з заповідями для українського народу в низини.

А Ольга Кобилянська, **що весь свій вік** проводить в узгір'ях зелених Карпат, в своїх письменницьких творах, весь час **орудує серед низин**, ходить серед садів, осель, перебуває серед людей, що приковані до землі, живе в їх гушавині, в їх серцях, в їх душах, в їх радостях і муках і **малює нам** в своїх дивних образах ту земську Україну такою, якою вона є, так, як вона живе.

І ще одна ріжниця є між цими двома геніальними жінками України. Ольга Кобилянська, такби мовити, сама виросла в письменницю власним думанням, власною силою волі вона розвила свій Божій дар, будувала свій письменницький шлях і самотно ішла тим, в більшості тернистим, шляхом.

А Леся Українка це — ніжно виплекана, чарівна квітка, яка

легко і напевно могла б загинути без догляду і плекання.

Якраз в цій короткій статті ставимо своїм завданням, висвітлити цю особливість виховання і розвитку та витворення образу Лесі Українки. А це дасть нам можливість глибше пізнати і зрозуміти силу і красу її поетичної творчості а також ідеологічну основу її себто провідні думки творчості.

Виховання.

Леся Українка (на виставлене ім'я — Лариса Косачівна) народилась 25 лютого 1871 р. на Волині, була донею відомою української письменниці Олени Пчілки, сестри Михайла Драгоманова. Олена Пчілка мала ще сина Михайла, що виступав також в літературі під прибраним іменем — Михайло Обачний. Родина Косачів була високо освіченою і глибоко свідомою національно. Разом з тим вона мала **матеріальні** засоби (маєток на Волині і посада батька Лесі, що був повітовим маршалком). Це створило можливість дати дітям **найкраще виховання**.

Тому, що **українські школи** під той час були заборонені й тому, що мати Олена Пчілка — хотіла дати своїм дітям

дійсно найкращу освіту без всяких забобонів та **впливів** чужої школи, родина Косачів не посилала Лесі до жадної російської школи, а вчила її при допомозі найкращих учителів весь час дома, від самих початків науки до повного завершення її вище того рівня, який давали найкращі університети того часу.

Такому завданню родини Косачів дуже сприяло те, що сама родина мала **надзвичайних людей**—таких, як вуйко Лесі Михайло Драгоманів, що був на ті часи **видатним ученим і політичним провідником** українського руху, а також сама мати Лесі, що була сама письменницею—займала в сучасній їй поезії далеко не останнє місце. До тогож родина Косачів була дружна з видатними українськими професорами, педагогами, науковими і громадськими діячами. Тому Леся Українка мала **найкращих учителів**. Все навчання провадилося **українською мовою**. Таким чином Леся простудіювала всі **наукові дисципліни** а разом з тим вивчила **кілька чужих мов** і так досконало, що п'ятьма мовами — французькою, німецькою, англійською, італійською й сепанською — вона володіла ціл

ком **свобідно**, а до тогож знала латину та мову грецьку. **Ця винятково гарна освіта** відкрила їй пряму дорогу до духових скарбів великих народів світу, шляхом студіювання їх письменства, історії і взагалі культури. **Особливу увагу** мати Лесі звертала на розвиток в неї **мистецького**, а переважно — **поетичного хисту**.

Леся Українка мала великі **обдаровання**: її **ніжний розум** охоче приймав науку і розвивав її в форму власної свідомости, а разом з тим надзвичайно розвивалось і ушляхотнювалось **Лесіне почуття**. У дуже пізнім і делікатнім від природи тілі розвинувся на подив **величкий геніальний дух**. І ось з цих коротких даних ясним стає, чому Леся Українка була такою **неподібною** до всіх інших. Її **знання підносили** її на надзвичайну височину, з якої весь світ, все людство лежало перед нею й було видним у всі далекі віки. Перед її **розумним зором** проходили великі події рідних народів, відбувалися перемоги й занепади.

В той час **удосконалене артистичне її чуття** вбирало в себе страшну й солодку музику тих подій, а власний дар творчости перетворював її думки

й переживання в мелодійні рядки поетичного слова. Таким чином родилась її творчість.

Ушляхотнена вихованням і наукою душа Лесі Українки, булаб скарбом для найбільш цивілізованого народу, її дух вітав у тих самих **високостях**, де горіла творчість великих геніїв світу таких, як англійських поетів Шекспіра, Теннісона, Байрона, німецьких Гайне, Гете, італійських Данте і т. ін., але разом з тим Леся була **українкою** і — треба сказати, — що, може, першою на протязі всієї української історії так **високо культурно-розвинутою**. Її геніяльна душа мала **основу українську**. Своєю наукою вона обняла український нарід, **своє мистецьке чуття вона злучила з його життям**, з долею українського народу і його стражданям вона віддала всю свою любов, а на крилах свого поетичного дару винесла той український нарід на верхівя духу.

Лесю Українку звичайно ставлять **третьою** в українським письменстві після Шевченка, другим ставлять Івана Франка, а більш серйозна літературна критика віддає Лесі Українці друге місце, а Франкові третє. І дійсно, коли розглядати Франка, **як письменника науко-**

вих творів і разом з тим поета і прозаїка, то він по вартости своєї літературної праці займає друге місце після Шевченка, але коли брати лишень силу й красу поетичної творчости, то Леся Українка стоїть зараз же після Шевченка.

Леся почала писати рано з 11 років і життя її закінчилось прудко на 42 році. На прикінці життя вона сягнула нечуваного до того часу в українській літературі розцвіту, який за її смертю несподівано згас. Творчий шлях десь у височині обірвався... **Вона жила коротко** і не вмерла, а згоріла в своїй творчости, в своїй **безмежній любови** до українського народу і в **прагненні** його визволення.

Поетична творчість Лесі Українки складається з **лірики**, себто чуттєвого вияву переживання і дум та із цілої низки **поетично - драматичних** творів, як от: „Лісова Пісня,” „Одержима,” „Касандра,” „Зелений Гай,” „Руфін і Присціла,” „На Полі Крови” і багато інших.

Останнє видання її творів складається з 12 томів.

В цьому короткому нарисі ми не маємо можливости ширше схарактеризувати творчість

Лесі Українки, тому подамо лише головні риси її.

На першому місці в її творах, особливо в ліричних, стоїть **естетичність**, себто загострено ушляхотнена міра і краса образів і слова, що надає її творам виняткової сили і підносить їх до шедеврів лірики. Трудно сказати, кого з поетів наших поставити вище Лесі Українки за такі щироліричні речі, якось хочби ці вірші:

Була весна весела, щедра, мила,
Промінням грала, сипала квіт-
ки,
Вона летіла хутко, мов сто-
крила,

За нею вслід співучії пташки!
Все ожило, усе загомоніло, —
Зелений шум, веселая луна!
Співало все, сміялось і бре-
ніло,—

А я лежала хвора й самотна.
Я думала: „Весна для всіх на-
стала,

Дарунки всім несе вона ясна,
Для мене тільки дару не прид-
бала,
Мене забула радісна весна.”

Ні, не забула! У вікно до мене
Заглянули від яблоні гілки,
Замиготіло листячко зелене,
Посипались білесенькі квітки.
Прилинув вітер, і в тісній ха-
тині

Він про весняну волю заспівав,

А з ним прилинули пісні пта-
шині
І любий гай свій відгук з ним
прислав.

Моя душа ніколи не забуде
Того дарунку, що весна дала;
Весни такої не було й не буде,
Як та була, що за вікном цвіла.

Наведені вірші розкривають перед нами велику ніжну душу Лесі Українки, вводять нас через ті відкриті двері в прекасний храм її духу. Хіба ми не почуваємо себе в тому храмі розчуленими і встрівоженими до сліз у самих найкращих наших почуваннях?

Для Лесі Українки її поезія була тим другим її безсмертним „Я.” Вона витворила ту другу Лесю Українку, що залишилась нам безсмертною. І то було для самої авторки великою втіхою перебувати з тою другою — безсмертною. В своїх стражданнях знеможеного недугою тіла і в своїх терпіннях за долю народу Леся знаходила єдину втіху, єдину мету життя в своїй творчості, в розмовах з тією другою Лесею, що йде в безсмерття, як один з провідників її народу.

Ось як вона говорить:

Через тумани лихі, через вели-
ке горе

Ти світиш мені, моя зоре!
Ти це була, що встала вогнем
опівночі,
Шлях проклала ясний через
темне, бурхливе море
І чарувала новою надією втом-
лені очі,—
Ти це була, моя зоре!
Хто ти, мрія чи сон? я не знаю,
Тільки в тебе я вірю і віри по-
вік не зламаю,
А як зламаю, зломлюсь тоді пев-
не сама,
Бо задавить ворожая тьма.
Ти мене до життя пробудила,
Ти мені очі відкрила,
Раптом вирости в мене і сплес-
нули крила
І понесли мене вгору шляхом
променистим,
Вгору, все вгору,
В тую країну простору,
Де моя зірка зорить світлом
рівним і чистим,
В тую країну, де щастя і горе
однаково милі,
В тую країну, де усміх і сльози
однаково ясні,
В тую країну, де чола підво-
дять похилі,
Де не сльозами, а співом рида-
ють нещасні.
Я не журюся чи рано, чи пізно
загину,
Я не журюся, що світ цей хо-
роший покину,
Я не журюся — нехай там жит-
тя моє гасне.

Зоре моя! в тебе світло повік
буде ясне.
Інші будуть співці по мені,
Інші будуть лунати пісні,
Вільні, гучні, одважні та горді
Поєднаються в яснім акорді
І полинуть у ті небеса,
Де сіяє одвічна краса,
Там на їх обізветься луною
Пісня та, що не згине зо мною.

Другим головним елементом
творчости Лесі Українки — це
є її дійсна **любов до народу.**

Так от, наприклад, візьмемо
ці вірші:

„В мужика землянка вохка
В пана хата на помості;
Що-ж, не дарма люди кажуть,
Що в панів біліші кості!
У мужички руки чорні,
В пані рученька тендитна;
Що-ж, не дарма люди кажуть,
Що в панів і кров блакитна!
В цих віршах звучить іро-
нія поетки, сповнена гнівом,
над пануючою верствою.

Або ще отсе:

„О люде мій бідний, моя ти
родино,
Брати мої вбогі, закуті в кай-
дани!
Палають страшні, незагоєні
рани
На лоні у тебе, моя Україно!
А далі:—
Ці очі бачили скрізь лихо і на-
силля,

А тяжчого від твого не вида-
ли...”

Ця любов проходить головною ідеєю через всю творчість Лесі Українки. Вона хоче бачити Україну без панів і рабів, людей рівних і гордих, освічених і свідомих, шляхотних і добрих! Тут вона стає в ту саму лінію, котру почав Шевченко і котрою ішли й ідуть усі великі українські люди: Франко, Драгоманів, Грушевський, Коцюбинський, Кобилянська й інші. Це є **визволення** **принижених**. Це є братерство, рівність і правда між людьми, як Леся каже:

„Я там братерство, рівність во-
лю гожу
Крізь чорні хмари вглядіти ба-
жаю...”

З теї любови Лесі Українки до приниженої людини виростає огнена її любов до України, а вкупі з тею любовю гнів на насильників України і гнів на слабодухих українських людей, як також пророчий заклик, як у Шевченка, **вставати**, брати зброю в руки й визволятися:

„Страшне повстане скрізь зем-
лі рушення,
І з громом упадуть міцні бу-
дови...
Великий буде жах, велике й
визволення!...”

В любові України і в шуканнях способу визволення з того страшного стану геніяльний дух Лесі Українки вітає далеко в глибину історії народів, розкриває образи минулого і виливається в її драматичні твори і поезії з чужого життя. Там повстають картини кривавої французької революції, визвольних рухів Італії, давніх подій Єгипту, Риму і т. д. В цій творчості Леся Українка зливає долю українського народу з долею цілого світу й стає всесвітнім генієм, не відриваючись від своєї української матері-землі.

Проф. Михайло Грушевський, наш великий історик, цей розцвіт творчости Лесі Українки змалював як:

... “величезний, нестримний поступ її, якийсь титанічний хід по велетенських уступах, не рушених ніякою людською ногою, де кожний крок, кожний твір означав нову стадію.”

— —

Леся Українка народилась і виросла в дуже сумних обставинах української історії, коли „Найкращі дні своєї провесни ми зустрічали сумом, Тоді якраз погасли всі вогні і вкрилось темне море сивим шумом...”

Це був час, коли навіть провідні кола українства були як закам'яніли в своїй безвольності й безнадійності під тиском московського панування. І тут огнений голос Лесі Українки вніс цілком нову струю, оживив Шевченкові гасла боротьби, волі для українського народу: „**Боріться, поборете!**” І тому справедливо найліпший український критик Іван Франко називав Лесю Українку — цю ніжну делікатну дівчину — самотнім поетом-мужчиною після Шевченка.

І справді вся творчість Лесі Українки, все її життя, кожне її дихання кличе український нарід до діяльності, до великих бажань, до боротьби. Вона не знає зневіри, вона знає віру в безумовну перемогу:

Contra spem Spero!

(„Без надії таки сподіватись”)

Закінчуючи цей нарис, ми хочемо підкреслити свою основну думку і скріпити її ще одним доказом.

Життя так небагате талантами і геніями. Так мало розвивається їх до повної сили і краси. А тим часом велике число талантів і геніяльностей зявляється у світ. Їх засіває творча рука щедро по землі, неначе

зорі, неначе дивні самоцвіти. Але той багатий засів гине в темряві і холоді суворих обставин людського щоденного життя.

Мало з них, тих зародків—талантів, і дуже мало, проростає крізь каменистий ґрунт і розцвітає прекрасним „напівбожеським цвітом.

Приклад великого Тараса Шевченка повторюється нечасто. Він виріс у надзвичайно тяжких обставинах і досягнув своєї геніяльності шляхом перемоги власними зусиллями тих всіх, здавалося, непереможних, перешкод, що стояли на його дорозі. Про нього ми можемо сказати, що він виріс, як дорогоцінний красний цвіт поміж колючих будяків, серед дикого степу.

А скільки геніїв, подібних до Шевченка, загинуло безслідно в трагічній минувшині української історії! Скільки їх гине, та кож непомітно і мовчки, щодня і тепер серед українського народу.

І як багато тратить нарід від того! На які довгі століття затримується культура і розцвіт народу!

І от приклад Лесі Українки цієї ніжної дівчини, виплеканої на ґрунті багатой культури з

найбільшою пильністю тими, хто любив її й хто не жалував нічого для її розвитку, — це дає нам світлу надію, вказує нам шлях, яким нарід може розвинути свої таланти. Майже з певністю можна сказати, що колиб не ті надзвичайні піклування Лесіної мами, то не ма-лаб Україна такої геніяльної поетеси. Відомо, що Леся Українка весь час була недужа виснажуючою хорістю—сухотами, і коли вона прожила навіть 40 років, то лишень завдяки тим надзвичайним жертвам і доглядам з боку її родичів і в останні роки з боку її мужа, доктора Квітки. — Її поетичний дар розвинувся в геніяльність за такий короткий час завдяки тому особливому вихованню, що дали їй родичі при допомозі найкращих учителів.

Із цього, для цілого нашого загалу й для кожної української родини, є наука: яке велике значіння має виховання дітей

в родині й яку велику вагу мають покладати батьки на виховання дітей. Той приклад нашої найліпшої української жінки, гордості не тільки української, а й світової поезії, може найбільшої жінки поетки цілого світу, як сказав англійський професор Кирконел, — нехай той приклад буде наподоблюваним хоч в маленькій мірі українськими матерями у вихованню своїх дітей. Тоді ми матимемо більше розвинених талантів, більше обдаровань серед нашого народу, а та безсмертна Леся Українка, що залишається з нами навіки, нехай все будить нас до великої любови до свого народу, до краси й шляхотности й до великого діла та боротьби всіма нашими силами, всіма нашими думками, у кожному нашій русі, у кожному нашій діланню на визволення українського народу до вільного, самостійного життя на своїй рідній, багатій і красній українській землі від Карпат до Кавказу.

CONSTANCE STEFANIK
Dramatic Soprano.

КОНСТАНЦІЯ СТЕФАНІК

**найкраща українсько - канадійська молода співачка
(драматичне сопрано)**

Є найменшою донькою панства Теодора і Ольги Стефанік. Народилася у Вінніпегу. Ще у віці 8 років виявила музичний талант, а у віці 13 років співала як солістка в церкві та шкільних концертах. Справжня нагода виявити талант трапилася їй в р. 1934, коли вона мала роль Жозефіни в оперетці Гільберта і Солівана „Пінафор,” що була відіграна в школі. Учителька музики настояла, щоб п. Стефанік по-

чала вчитися співу для своєї кар'єри, і це вона зробила, ставши ученицею пані Егнес Кілсей. Уже на другий рік вона дістала першу нагороду на музичному фестивалі, року 1938 виграла 4 кляси з шістьох, р. 1938 з 16 кляс дістала першу нагороду в 12-х. В той же час, в роках 1937-8 вона склала іспити в Торонтонській Консерваторії та в Лондонській Королівській Школі Музики з визначенням. Року 1938 вона спі-

вала вже трудну роллю „Вакханки” в опері М. Лисенка „Ноктюрн,” в тому ж році виконувала сопранові арії в „Мужському Музичному Клубі.” Весною 1939 р. визначилася в ролі примадонни в Гербертовій оперетці „Мадмуазель Модіст.” З того часу панна Стефанік бере участь в безчисленних концертах, безпосередньо і через радіо, різних музичних підприємств, як от: Відніпегська Філярмонія, Жіночий Музикальний Клуб, Молодечі Муз. Клуби, Церкви, Українські Товариства, Шведське

Товариство і т. ін. Співає вона по англійські, українські, французькі, німецькі, шведські, польські, італійські і ін.

Панна Стефанік має прекрасний сильний голос; до того ж є гарною, стрункою і живою дівчиною. Маючи лише 22 роки, вона є на початку своєї блискучої кар'єри. Ми певні в її великих успіхах для її власної слави і для музичної слави Канади та канадійських українців, котрих вона так гарно і талановито представляє на музичному полі.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

МІСЯЧНИК КУЛЬТУРИ І ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ.

Видає Товариство Української Культури.

В місячнику беруть участь найкращі українські наукові, письменницькі і мистецькі сили та громадські діячі.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Передплата на рік в Канаді \$2.00 на пів року \$1.25" Одно число 25ц.
За границею, на рік \$2.50; на пів року \$1.50. Поодинокє число 25ц.

Subscription per year in Canada \$2.00; 6 months \$1.25; Abroad
\$2.50; 6 monts \$1. 50 Single Copy 25c.

CANADIAN UKRAINIAN EDUCATIONAL ASS'N
667 Flora Ave., Winnipeg, Man., Canada

УКРАЇНСЬКИЛ ЛІКАР

Тел. Офісу: 95 075 Тел. Рез. 52 502

DR. V. F. BACHYNSKI

ЛІКАР І ХІРУРГ

405 McArthur Bldg.,
211 Portage Ave.

Офіс Резиденції:

487 St. John's Ave.

DR. G. NOVAK

ЛІКАР І ХІРУРГ

459 Selkirk Ave. Phone 54 351

Dr. N. Bowden

ЛІКАР І ХІРУРГ

788 Селкірк Аве. при Арлінгтон

Телефон Бюра: 51 377

Телефон Резиденції: 52 824

WINNIPEG, MAN.

Dr. L. W. Reznowski

ЛІКАР І ХІРУРГ

Бюра: 417 Селкірк Аве. Тел. 55 414

Res., 390 Boyd Ave. Ph. 53 953

Тел. Бюра

55 043

Тел. Резиденції

51 239

DR. B. ДУМА

ЛІКАР І ХІРУРГ

Бюра 592 Selkirk Ave.

Телефон: 55-202

ДР. М. КАНЧІР

ДЕНТИСТ

615 Селкірк Аве.

Вінніпег

**HEAR, ARSENYCH
& MURC HISON**

АДВОКАТИ, ПОВНОВЛАСНИКИ,
НОТАРІ І Т Д.

712 McIntyre Block,
Winnipeg, Man.

PHONE 94122

АДВОКАТ

В. СВИСТУН

607 McArthur Bldg.,

Телефон: 97 754

Резиденція: 1701 Арлінгтон вул.

Телефон: 56 097

С. Савула

АДВОКАТ

НОТАР

305 Confederation Life Bldg.

Phone 92 917

WINNIPEG, MAN.

УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВА

**NORTH WINNIPEG
CO-OPERATIVE LTD.**

Купуйте

ВУГЛЯ і ДРОВА

Склад: 1042 Селкірк Аве. Т. 55 919

W. SENICKI

КОНТРАКТОР І БУДІВНИЧИЙ
ДОМІВ

Телефон: 59 500

585 Anderson Ave. Winnipeg

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ

ALEXANDER CAFE

707 Main St.

Winnipeg

А. Стойко, Властитель

ПІДПЕРАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ ПІДПРИЄМСТВА
Вживайте першої якості МОЛОКО, СМЕТАНУ, СИР

ЦЕНТРАЛЬНОЇ МОЛОЧАРНІ Телефон: 54 121

Central Dairy

121 Salter St., Winnipeg, Man. Питайте у наших візників

ФАБРИКА МЯСНИХ ВИРОБІВ ТОВАРИСТВА СКЛЕПАРІВ

ОБСЛУГОВУЄ ДЕННО СВОЇМИ ВИРОБАМИ ШИНОК, КОВБАС
і іншого вареного і вуженого мяса поверх сто склепів.

Community Food Stores

SAUSAGE MFG. LIMITED

441 King Street

ТЕЛЕФОН: 52 775